מג:

על מנת שישתוק אבא אימא סיפא מת הבן

מלמדין את האב לומר שאינו רוצה אמאי

והא שתיק אלא אמר לה על מנת שלא

ימחה אבא רישא בחד מעמא ומציעתא

וסיפא בחד מעמא א"ר ינאי אין אמר ריש

לקיש שש"מ שלדרבי ינאי דחקינן ומוקמינן

מתני' בתרי מעמא ואליבא דחד תנא ולא

מוקמינן בתרי תנאי ובחד מעמא רב יוסף

בר אמי אמר לעולם חד מעמא הוא ומאי

על מנת שירצה אבא ע"מ שלא ימחה אבא

מכאז ועד שלשים יום: מתני "קדשתי

את בתי ואיני יודע למי קידשתיה ובא אחד

ואמר אני קידשתיה נאמן יזה אמר אני

קידשתיה וזה אמר אני קידשתיה שניהם

נותנים גם ואם רצו אחד נותן גם ואחד כונם:

גמ' אמר רב ינאמן ליתן גם ואין נאמן

לכנום נאמן ליתן גם יאין אדם חומא ולא לו

ואין נאמן לכנום אימא יצרו תוקפו רב אםי

אמר יאף נאמן לכנום ומודה רב אםי

יבאומרת נתקדשתי ואיני יודעת למי נתקדשתי

ובא אחד ואמר קידשתיה שאין נאמן לכנום

תנן רצו אחד נותן גם ואחד כונם תיובתא

דרב אמר לך רב שאני התם דכיון דאיכא

אחר בהדיה אירתותי מירתת תניא כוותיה

דרב אסי סקידשתי את בתי ואיני יודע למי

קידשתיה ובא אחד ואמר קידשתיה אף נאמן

לכנום "כנסה ובא אחר ואמר אני קדשתיה

לא כל הימנו לאוסרה עליו האשה שאמרה

נתקדשתי ואיני יודעת למי נתקדשתי ובא

אחד ואמר אני קידשתיה אין נאמן לכנום מפני

שהיא מחפה עליו איבעיא להו מהו לסקול

על ידו רב אמר יאין סוקלין ורב אםי אמר

פוקלין רב אמר אין פוקלין כי הימניה רחמנא

לאב לאיסורא לקטלא לא הימניה רב אסי

אָמר סוקלין לכולה מילתיה הימניה רחמנא

לאב אמר רב אםי יומודינא באומרת

נתקדשתי שאין סוקלים ואמר רב אסי הני

שמעתתא דידי מרפסן איגרי השתא ומה

במקום שאם בא לכנום כונם אמרת סוקלים

מקום שאם בא לכנום אין כונם אינו דין

שַׂבוקלין ולא היא לאב הימניה רחמנא

לדידה לא הימנה ורב חסדא אמר אחד זה

ואחד זה אין סוקלין ואזדא רב חסדא לטעמיה

דאמר רב חסדא בני זה יבן תשע שנים ויום

אחד בתי זו בת ג' שנים ויום אחד נאמן

לקרבן אבל לא למכות ולא לעונשין תניא

כוותיה דרב חסדא סמבני זה בן י"ג שנה

ויום אחד בתי זו בת י"ב שנה ויום אחד

ל) מנחות נה., ב) [בכת"י ודפו"ר מדרבי, וכנדל"ל],
 ג' ב"מ ה: [שבועות מב: ערכין כג.],
 ד) חוספתל

לקדושין פ"ד ה"ט, ה) תוספתא דטהרות פ"ו

ה"ט [ע"ש], ו) [בתוס׳

ר"י הזקן נוסף כאן: דמקודשת], ז) [לקמן סד

ע"ח], מ) [עיין כתובות כב ע"ח], ע) [נדה מה ע"ח], י) [עס מד ע"ב], כ) [עס

מה ע"ב], ל) [ברש"י שברי"ף: ואפילו הביאו וכו'

אמרינן שומא. ועיין לעיל

טו:, ורש"ש], מ) [בדפו"ר: ויבטלו], נ) [במהרש"ל (שהוא מקור הדיבור):

דמלמדין], ס) [צ"מ מא ע"א. וע"ע שבת פו ע"א וברש"י שס], ע) [בדפו"ר:

דא׳. וצ״ל דאת בתי. ותיבת

דאמר ט"ס], כ) [דברים כב, טו], ל) [עם עם, כא], כב, טו], ל)

ק) [בדפו"ר: ול"ל דוסקלוה מיירי], ר) [סד ע"א],

ש) [במהרש"א (שהוא מקור

בי [פנה של מולבים מולב

בעונשין דאורייתא ולהכי הולכך למיתני למכות אף שהוא בכלל עונשין להורות

דגם במכות מרדות ואפילו

מדרבנן אינו נאמן], ג) ע' באשר"י, ד) [דברים כה, ז -

ט. ועיין יכמות קד ע"ב

קה ע"ב], ה) [אל"ל: שירלה

ו) ונראה דיש להוסיף כאן

תחילת דיבור: רב יוסף בר

ו) וע"מן שישתוקן,

לפירושם מכות

נר מצוה נד א מיי׳ פ״ט מהלכות

עשין מח טוש"ע אה"ע

מיתן לו מעיף כל:

בה ב מיי שם הלכה יג

נוש"ע שם פעי ככ:

בו ג מיי שם הלכה יג

נוש"ע שם פעי כל:

בו ד מיי שם הלכה יד

נוש"ע שם פעיף כד:

בח ה מיי שם הלכה יד

מוש"ע שם פעיף כד:

בח ב מיי מיי של הלכה יד

מוש"ע שם פעיף כד:

בח ב מיי מיי מהלי

במו ר ז מיי פ"א מהלי

מהלי כג ממני עשון כ:

כב ממני עשון כ:

⇒ופר תוספות

ח ט מיי׳ פ״ב מהלכות

אישות הלכה כג סמג

א. דע"כ מדאינו מוחה אלא בלימוד, בין שמיעה אלא בלימוד, בין שמיעה ללימוד איכא שתיקה.
 חבירו עדים שנתקדשה לו חבירו עדים שנתקדשה לו מרוע למי נתקדשה. שיטה עדים למי נתקדשה. שיטה ילפינן הימנותיה דאב לא מאי דאיכתב ילפינן הימנותיה דאב לא מאי דאיכתב ביה נתתי לאיש הזה לומר
 דבותינתו נעשית א"א בנדה לעלמא. לשנ"ל.
 דבריקה אפ"ר הגיע לכלל
 דוא שנים כדאיתא בנדה שנים כדאיתא בנדה שנים כדאיתא בנדה (מו:). תופ"ל, מול"ל.

תום' ר"י הזקן ,י ע״מ שישתוק. מיר"ש דרישא דחוי על שישתוק כשישמע משמע, ואם לא שמע נמי מקודשת ורוצה האב ששתק בשעת שמיעה. לא רצה. שמחה בשעת לא דצה, שמוחה בשנה שמיעה. והא שתיק ליה. והויא מקודשת ותו י ומאי] מהניא. דמדקאמר ומלמדין, ש"מ דמיירי ששמע והואיל ושמע אלא. האי סיפא מתוקמא . כשאמר בפירוש על מנת כשאמו בפירוש על מנו. שלא ימחה והואיל ולא קבע זמן למחאתו כל יובר יבון אימת דהוה מחי עקר להני קדושי משום הכי מלמדין את האב שימחה. כתב ר"ש ורישא לא האב, דא״כ מאי רצה דמקודשת והרי יש בידו למחות לעולם. עכ"ל ר"ש. ודקדק מכאן בעל ההשלמה דשלא ימחה אע"ג (דמ"ד) (דאמר) אין למחות שהרי עשה חואי שלא ימחה. ולעולח קדושיה תלויים עד שימות. ואיכא מ״ד דע״מ רשלא ימחה יכול למחות רוצה אני, ומיהו אם אמר אינו יכול למחות שמיד . חלו הקדושין, ומשום הכי לא אוקים רישא בשלא מחה דרצה האב משמע שלא מיחה דהא לא ימחה קאמר, אבל אי אמר אין, אין יכול למחות ולזה כוון ר״ש. רישא ומציעתא בחד טעמא. מיירי באמר

לה ע"מ שירצה דמשמע

יו ע מ שייצוו ומשמע שישתוק וסיפא בחד טעמא דמשמע דמיירי שאמר לה ע"מ שלא

ימחה. ואית דמפרשי אלא

ע״מ שישתוק דמציעתא מיירי דאמר לה בפירוש

מיירי בעל מנת שירצה עד

אלא ע"מ שישתוק אבא. פירש בקונטרס שישתוק בשעת שמיעה וחין לפרש שישתוק לעולם דח״כ היינו שלח ימחה דבסמוך והיכי אמר בהם רלה האב מקודשת והרי שמא ימחה אח״כ "חיבטל הקידושין אלח ש״מ שישתוק בשעת שמיעה קאמר וה״פ דמתני׳ רלה

האב כלומר ששמק בשעת שמיעה מקודשת לא רלה האב אלא מיחה מקודשת לא רלה האב אלא מיחה אינה מקודשת מת האב מקודשת פי' מת האב קודם השמיעה דאין לומר אחר השמיעה ושתק ולא מיחה דאין זה חידוש וא"ת מאחר דמת קודם השמיעה היאך היא מקודשת דלמא אי הוה שמע הוה מוחה וו"ל אם כן מאי פריך והא לא אמר אין אם הוה שמע כדלריכינן למימר גבי אמאה לא אמרי דעתו היה לומר אין שחיקה כדפי' ואומר ר"מ דיש לחלק שחיקה כדפי' ואומר ר"מ דיש לחלק בין היכא דמחופר אמירה להיכא דלא מחופר אלא שמיקה:

[והא שתיק. וליכא למימר מלמדין האב היינו קודם שמיעה ⁽⁾ שמלמדין משמע לאחר שמיעה ⁽⁾ להכי פריך והא שמיק ומאי אהני ליה מו אחרי כן]: מ״י

[ולא מוקמינן בתרי תנאי. דלא כר״י בפרק המפקיד[©] גני חניתן: ת״י **ביון דאיכא חד בהדיה ארתותי** מירתת. ואע״ג דע״כ איכא חד מינייהו דמשקר מיהו אותו שכיחש מתיירא לכונסה^ב ונותן גע:

לקטלא לא הימניה. וא"מ והא כמיב באותה פרשה במינ נתחי לאיש הוהם וסקלוה א אמת לקטלא נמי הימניה רחמנא וו"לף דסקלוה מיירי היכא דאיכא עדים מיהו לאיסורא הימניה רחמנא עדים מיהו לאיסורא הימניה רחמנא כדכתיב את בתי נתחי לאיש!:

ולא לעוגשין. מימה היכי מיימי דרב חסדא לטעמיה הא מסחמא רב אסי לא פליג אמתניתין דלקמן ד' דאשבויה לא הימנו ש' ולמכות ולעושין אין להאמינו מיימי הימנו אין ולהאמינו מיימי מיימי מיימי מיימי מיימי מיימי מיימי מיימים מיי

טפי משבויהן: ת"י בני זה בן י"ג שנה ויום אחד. פיי בקונט׳ דמיירי שהביא ב׳ שערות ואפ״ה לריכין אנו לידע שנותיו שהרי שנים בלח שערות חין מועילין דעד ל״ו שנה דהיינו רוב שנותיום וסימנים בלא שנים דהיינו לפני י"ג שומא נינהום ואעפ"כ קאמר הכא גמרא דלמכות ועונשים אינו נאמו פי׳ טדלמכות היכא דלא התרו בו ולעונשין היכא דהתרו בו וקשה מ דא"כ כל הנשים הבאות לפנינו לחלוך היאך יחלולו אע"ג שיש להם סימנים כיון שחין חנו יודעים שנותיהם לא מהני דשמא היבם קטן ואיש כתיב בפרשה די דמשמע ולא קטן וכל האנשים הבאים על העריות היאך הן נהרגים ואע"ג שיש להם שערות מ"מ אין אנו יודעים שנותיהן ושמא הם קטנים ואור"י דאי

ע"מ שישחוק. כשישמע. רלה האב ששחק בשעת שמיעה מקודשת. לא רלה שמיחה: והא שחיק ליה. וחלו קידושין: אלא ע"מ שלא ימחה אבא. הך סיפא דקתני מלמדין לא מחוקמא כרישא בע"מ שישחוק אלא בע"מ שלא ימחה וכל כמה דמחי עקר להו שהרי לא קבע זמן למחאה דרישא ליכא לאוקמא בהכי דא"כ מאי

רלה יי האב והלא יש בידו למחות לעולם דאין כאן קידושין לעולם ועל כרחך הכי קתני על מנת שישתוק אבא שתק הרי זו מקודשת לא שתק אלא מיחה לאלתר אינה מקודשת ואם אמר ע"מ שלא ימחה אבא מת האב עד שלא מיחה הרי זו מקודשת אבל כל ימי חייו אינם קידושין מת הבן מלמדין וכו': ולא מוקמינן בחרי לאוקמי באומר על מנת שירנה אבא כדקתני ומי ששנה זו לא שנה זו ובמשמעות לשון קמיפלגי תנא דרישא סבר לשון שתיקה הוא וכיון ששתק חלו קידושין מיד ותנא דסיפה סבר לשון לה ימחה הוא ואינס קידושין עד שימות: ומאי ע"מ שירלה ע"מ שלא ימחה. וכשקבע זמן למחאתו הלכך רצה האב שעברו שלשים ולא מיחה הרי זו מקודשת לא רצה שמיחה תוך שלשים אינה מקודשת מת האב בתוך שלשים מהודשת דאמרי׳ תו מאן מחי מת הבן בתוך שלשים מלמדין את האב כו׳: מתבר׳ שניהם נותנים גע. להתירה לאחרים: גבו' אמר רב. הא דתנן בא אחד ואמר אני קידשתיה נאמן ליתן גט קאמר דנאמן וסמכינן עליה שהוא קידשה וגיטו גט: שאין אדם חוטא. בדבר שאינו נהנה ממנו להתיר אשת איש חנס: אף נאמן לכנום. דלא חליף למימר לפני האב שקבל הקידושין אני הוא דמירתת דלמא מכחיש ליה ואמר ידענא דלאו את יהבת לי קידושין: כיון דאיכא אחר בהדיה. שאומר אני קדשתיה מירתת מעיקרא שמא יכיר האב שחבירו קידשה ולא הוא והאי קושטא אמר ושכנגדו שכיחש ירא לכונסה ונותו גט: הדשתי את בתי. הטנה והוא לא ידע למי: נאמן לכנום. דמירתת דאב ודאי לא יחפה עליו אבל האשה שקבלה קידושין ואינה יודעת ממי ובה החד כו' לה מירתת דיודע הוא שתהא מחפה עליו ותתרלה בו ותכחיש את כל הבא לומר עוד אני הוא: מהו לסקול על ידו. של האב כלומר על פיו אם אמר קדשתי את בתי ועדי קידושין אין באין לפנינו וזינתה מהו להחזיק על פיו כדין נערה המאורסה ולסוקלה: כי הימניה רחמנה להב. חת בתי נתתי לאיש הזה (דברים כב י): לאיסורא. לאוסרה על כל העולם: באומרם

נתקדשתי. וזינתה אחר כן שאין

סוחלין אותה על פיה ואע"פ שהחזיחה

גליון הש"ם גמ' נאמן ליתן גמ. עיין נ"י פי"ב דיבמות דף לט ע"ב:

מוסף רש"ר אין אדם חוטא ולא לו. להרוים בשביל מחר למ

תום' ר"י הזקן (המשך) מנת שירצה שלא ימחה ורצה האב מקודשת שלא מיחה תוך ל' יום, לא מלמדין האב, שימחה תוך ל׳ יום. משמע דרב יוסף סבר בעל מנת שרצה שלא ימחה משמע. ואית דגרמי מאי על מוח בפירוש. והראב״ד פירש וראה כהשנות אישות פ״ז ה״א] ע״מ שישתוק שישמע וישתוק ואם לא שמע אינה מקודשת והאי דתני מת האב מקודשת ה״ה אפילו לא מת, דהא שמע ושתה ומשום הכי דע"מ שירצה ו) שישתוק . הוא. דהא אמר כי מת האב אחר ששמע ושתק דתו לא מצי למימר אין מקודשת. אימא סיפא והא שתיק, דמדרישא מת האב מיירי ששמע ושתק ואח"כ מת, סיפא דמת האב ושתק ואח"כ מת הבז. אשתכח השתא דעל מנת שלא ימחה יוכל למחות לעולם עד שמת, ואע"ג דאמר אין לדעת בעל ההשלמה, ולדעת אחרים עד שמת או דאמר

ריבוי עלמה קודם הזנות בחזקת ארוסה עלמת מפרט ואזיל: מרפסן איגרי. משברות גגין ועליות כלותר קשות לשומעיהן שאינם מבינים טעמם: השמא במקום שאם בא. האותר לפני האב אי קידשתיה אתרתי נאמן לכנוס וכונס אלמא לא מחזקינן לה כל כך ע"פ האב כמקודשת שנחמיר עליה לאוסרה על זה אמינא סוקלין ע"פ האב: מקום שאם בא לכנוס וכונס אלמא לא מחזקינן לה כל כך ע"פ האב כמקודשת שלח לאוסר למי שבא ואמר אני סוקלין ע"פ האב: מקום שאם בא לכנוס אינו רובס. כגון שאמרה נתקדשתי ואיני יודעת למי שהחמרנו עליה לאוסרה למי שבא ואמר אני קידשתיה אלמא בחוקת מקודשת היא ואין אנו יודעים למי אינו דין שאם זינתה סוקלים: ולא היא וכו'. רב אסי קא מסיק למילמיה ואומר ולא היא אין זו קושיא למבין בטעמי שמועתי: לאב הימניה. הלכך סוקלין: לדידה לא הימנה. ואין סוקלין ולענין דיני נפשום לא קעלינן משום חששא ולענין איסורא טעמא אחרינא הוא דשויתא לנפשה חמיכה דאיסורא" והאי לא מירתת מפני שמחפה עליו ולגבי אב מירתת: לעשמה. דאמר אין האב נאמן להחזיק את הבן ליענש על פיו לא הוא ולא אחר: בן ט' שנים. ביאתו ביאה לחייב גחל בהיא ערוה עליו למיתה וקרבן אם יש עדים שהיא בת ג'ף וכן לשנה וא וא לקרבן לשוגג: אבל לא למכום. וליענש מיתה אם בא עליה מזיד: בן י"ג ובת י"ב הקטן והוא בן ט' שנים אבל ע"פ האב נאמן הוא לקרבן לשוגג: אבל לא למכום. וליענש מיתה אם בא עליה לא בר אבל קודם לכן אין נדרן נדר ואין הקדשן הקדש לואם הביאו שתי שערות סימן הוא והלי נתקו בכך על שום עבירה: ולמרים. ולדן נדרן נדר ואין הקדשן הקדש לואם הביאו שתי שערות חוששין שמא שומא בעלמא הן ואין נענשין בכך על שום עבירה:

אין. ע"מ שישתוק, כשישמע משמע, לא שמע מקודשת לפירוש ר"ש, ולדעת הראב"ד לא שמע אינה מקודשת עד שישמע וישתוק. ע"מ שירצה אבא סתמא לגירסא קמא שישתוק הוא. לגי" בתרא דאמר אין הוא. ובפ' המדיר [כתובות עג, ב] איכא אמורא דסבר דבהא פליגי ר' שמעון ות"ק, ת"ק סבר ע"מ שישתוק משמע, ור' שמעון סבר

דאמר אין משמע, וגרסינן רישא בחד טעמא מציעתא בחד טעמא וסיפא בחד טעמא. מדר׳ ינאי. דאוקמי כדאסיק המקשה ולא אוקמא כולה בע״מ שירצה ומי ששנה זו לא שנה זו, דמי ששנה רישא ומציעתא סבר ע״מ שירצה•0 שישתוק ומי ששנה סיפא סבר דע״מ שלא ימחה הוא, ולאידך פירושא מי ששנה (סיפא) [רישא] סבר דאמר אין משמע. 0 כתב ר״ש ומאי על